

Stockholm den 8 augusti 2025

R-2025/1054

Till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
LI2025/00742

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 7 maj 2025 beretts tillfälle att yttra sig över delbetänkandet Vissa förändringar i jaktlagstiftningen (SOU 2025:32).

Synpunkter

4.2 Kriterier för skyddsjakt på klövvilt och vissa andra arter

Advokatsamfundet reserverar sig mot förslaget i dess nuvarande form.

Utgångspunkten för jakt och viltvård är att man som jakträttsutövare eller markägare inte äger rätt att fälla mer vilt än vad marken bär, eller med andra ord ordinär jakt får inte minska antalet djur eller hota viltstammen. En annan utgångspunkt är att förekomsten av vilt och fauna i viss mån kommer att medföra skador och olägenheter för markägare.

Skyddsjakt på eget initiativ, eller efter tillstånd från länsstyrelsen, har sedan länge kunnat utövas och det befintliga systemet fungerar och balanserar skadelidande eller stördas behov av att kunna reglera vissa viltarter.

Utredningens förslag är att den nu föreslagna skyddsjakten ska vara subsidiär till skyddsjakt på enskilda initiativ, trots att den ger utrymme för vidare avskjutning än de existerande reglerna. Om syftet är att förenkla reglerna om skyddsjakt är detta ett bekymmer.

Det nu framlagda förslaget innebär dessutom en kraftig utvidgning av möjligheterna till skyddsjakt. En så pass betydande möjlighet att utredningen förutspår en risk för missbruk.

Sveriges viltstammar, framför allt klövviltet, representerar betydande ekonomiska värden, både i egenskap av råvara till mat och intäkter från jakt. Det nu framlagda förslaget kan eventuellt skapa bättre möjligheter för vissa markägare och intressenter att begränsa sina skador, men det skulle samtidigt vara till stor skada för andra. Utredningen saknar en tydlig avvägning mellan dessa två intressen. Advokatsamfundet delar utredningens farhågor om att den föreslagna ordningen riskerar att leda till en mer omfattande skyddsjakt än vad som är ändamålsenligt, och att de berörda arterna i praktiken kan komma att förvaltas främst genom skyddsjakt.

Advokatsamfundet saknar i denna del av utredningen en konsekvensutredning med tillhörande analys som väger behovet av utökad skyddsjakt mot möjligheten att det på en mark fälls mer vilt än den bär (d.v.s. att jaktuttaget på en viss mark är högre än den naturliga reproduktionen av viltet på samma mark) samt vilka följdverkningar en sådan skyddsjakt riskerar att få på samarbetet mellan olika markägare och jakträttsutövare på lokal nivå. Advokatsamfundet anser att balansen mellan de olika jaktformerna bör säkerställas på ett tydligare sätt till undvikande av att skyddsjakten tar över i viltförvaltningen. Risken för missbruk av illojala aktörer med kortsiktiga perspektiv bör hanteras på ett tydligare sätt än vad som nu framgår av föreslagna tredje kriteriet i den föreslagna 29 a § i jaktförordningen.

4.3 Bilaga 5 till jaktförordningen om förbjudna jaktmedel och jaktmetoder

Advokatsamfundet avstyrker den föreslagna ändringen i Bilaga 5 till jaktförordningen och lyfter utredningens förslag om att bilagan helt kan tas bort.

Utgångspunkten i jaktlagen är att allt vilt är fredat och att ingen jakt är tillåten oavsett jaktmetod eller medel, jämför med 3 § jaktlagen. Det har aldrig varit motiverat med en bilaga som anger det förbjudna området för jakt, jaktmetoder eller medel och om syftet är att förenkla jaktlagstiftningen är det motiverat att ta bort bilaga 5 till jaktförordningen.

I centrala delar har jaktens utövande och form varit beständig i Sverige under lång tid. Det sker dock en ständig förändring främst i form av teknisk utveckling av till exempel

jaktmedel. Som exempel kan nämnas optik för jakt i mörker där regelverket inte har uppdaterats i takt med den tekniska utvecklingen av jaktmedlen. Bilaga 5 till jaktförordningen medför därför idag fler oklarheter än vad den medför klarhet. Att utredningen anser det motiverat att uttryckligen förbjuda armborst vid jakt i Sverige visar att fokuset på EU:s artdirektiv fått företräde före andra hänsynstaganden.

Advokatsamfundets föreslår att reglerna i bilaga 5 till jaktförordningen hanteras genom att Naturvårdsverket meddelas uppdraget att utfärda positiva föreskrifter om vad som är tillåtet, på samma sätt som i andra delar av den jakträttsliga regleringen. Förslagsvis begränsas föreskriftsrätten så att EU-rätten inte får kränkas genom föreskrifterna.

4.4

Advokatsamfundet tillstyrker den föreslagna regleringen av förvaltningsmärkning av varg.

Det framstår som tydligt att det finns ett behov av att genomföra förvaltningsmärkning av varg, för forskning och uppföljning av stammen och dess fluktuationer. Sådan märkning har tidigare ägt rum utan tydlig rättslig reglering. Den nu föreslagna regleringen skulle läka denna brist.

4.5

Advokatsamfundet tillstyrker förslaget om tydligare regler för att söka efter, spåra och förfölja vilt av djurskyddsskäl med nedanstående förslag till tillägg.

Advokatsamfundet noterar det välmotiverade klargörandet av den rättsliga grunden för att genomföra eftersök med mera på annans mark och instämmer i bedömningen av regleringens utformning.

Förslaget till reglering begränsar emellertid denna rätt till att avse jakträttsinnehavaren på en mark, trots att även annan, exempelvis NVR, i vissa fall kan ha rätt att genomföra eftersök avseende samma vilt. För att undvika oklarheter i sådana situationer bör den föreslagna bestämmelsen kompletteras med en prioritetsregel som anger att den som först inlett eftersöket har företräde att besluta om dess genomförande.

4.6

Advokatsamfundet tillstyrker delvis förslaget om skyldighet att anmäla jaktresultat.

Advokatsamfundet noterar att de aktuella reglerna om anmälningsskyldighet är förenade med sanktioner och har varit det en längre tid i ett fungerande rättsligt system. Det nuvarande regelverket reglerar frågan om ansvar efter exempelvis skadeskjutning av vilt.

Att utöka anmälningsskyldigheten till att även avse exempelvis försök till avlivning, eller förföljande av vilt för avlivning, är en omfattande utökning av en straffrättsligt sanktionerad anmälningsplikt som inte lämpar sig att vara reglerad i föreskrift.

I anslutning till detta kan noteras att om avsikten är att förenkla jaktens utförande är en långt utvidgad anmälningsplikt inte förenligt med det syftet.

8.4 Jaktsabotage

Advokatsamfundet tillstyrker förslagen kring jaktsabotage

Advokatsamfundet finner likt utredningen inte att det finns skäl att införa särskilda straffbestämmelser för jaktsabotage. Den samlade brottslighet som utgör jaktsabotaget är i straffrättsligt hänseende tillräckligt reglerad.

Advokatsamfundet anser emellertid att ytterligare åtgärder för att stävja den brottslighet som existerar i form av grupper av vålds- och brottsbejakande djurrättsaktivister kan övervägas. Det är noterbart att vissa, så kallade sabotagegrupper aktivt angriper jägare med vapen med en trolig avsikt att avvärja dessa. Att kategorisera och hantera jaktsabotage på samma sätt som andra hatbrott med en "flaggning" bör ses som ett minimikrav. En sådan åtgärd skulle kunna bidra till förbättrad samverkan och mer effektiv lagföring.

9 Sekretess

Advokatsamfundet tillstyrker förslagen kring sekretess.

Advokatsamfundet kan konstatera att utredningen, likt annan rapportering inom området, ger vid handen att enskilda jägare och deras familjer inte sällan identifieras och därefter utsätts för påverkan av olika intensitet och svårhetsgrad, allt från ofredanden till grova brott av jaktmotståndare.

Behovet av stärkt sekretess för uppgifter om enskilda jägares delaktighet i jakt, liksom för uppgifter om jägares vapeninnehav, framgår tydligt av utredningen, annan rapportering och det nu aktuella förslaget. Advokatsamfundet tillstyrker förslaget men vill därutöver föreslå en utvidgning av den personkrets för vilken sekretess ska gälla. Sekretessen bör omfatta samtliga jägare som deltar i jakt på stora rovdjur, eftersom sådan jakt kräver särskild anmälan för deltagande. Syftet med detta är att ytterligare stärka skyddet för den enskilda jägaren och tillgodose behovet av förbättrad säkerhet och integritetsskydd.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander